

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ז of מסכת עבודה זרה
Some of the topics we will learn about include.

רח"ק's distinction of

מלוה בשטר
אין נפרעין מהן
מלוה על פה
נפרעין מהן

עכו"ם, לפני אידיהן, a Jew may not collect from an undocumented loan, but he may collect an undocumented loan.

מחלוקת ואח"כ סתם
הלכה כסתם

Wherever there is first a Machlokes followed by a סתם
סתם משנה, we rule as the משנה.

The Machlokes in the Mishnah regarding אידיהן, the days that follow the holidays of עכו"ם;

רבי ישמעאל holds
שלשה לפנייהם ושלשה לאחרייהם
אסור

One may not have dealing with idol worshipers three days before and three days after each holiday.

While the חכמים hold

לפני אידיהן אסור
לאחר אידיהן מותר

Only the days before the holiday are forbidden, but the days after the holiday are permitted.

B The four distinctions between the חכמים in the second Mishnah and the תנא קמא in the first Mishnah;

The Halachos of נחום המדי in which the חכמים told him
נשתקע הדבר ולא נאמר

This Halachah shall be forgotten and not repeated.

A

רבי יוחנן בן קרח

מלוה בשטר
אין נפרעין מהן
מלוה על פה
נפרעין מהן

לפני אידיהן

מחלוקת ואח"כ סתם
הלכה כסתם

לאחר אידיהן

B

נחום המדי
in which the חכמים told him

נשתקע הדבר ולא נאמר

Distinctions between
the חכמים in the second Mishnah
and the תנא קמא
in the first Mishnah

C The Machlokes regarding שואל אדם צרכיו
At what point in תפלה should a person ask for his personal needs?

רבי אליעזר holds שואל אדם צרכיו ואחר כך יתפלל

A person should first ask for his personal needs, and then Daven עשרה עשרה.

While רבי יהושע holds vice versa יתפלל

ואח"כ ישאל צרכיו

A person should first Daven עשרה עשרה and then ask for his personal needs.

However, they both agree that one may not mention his personal needs during עשרה עשרה.

While the חכמים disagree with both and say

לא כדברי זה ולא כדברי זה

אלא שואל אדם צרכיו בשומע תפלה

A person may ask for his personal needs during שומע תפלה in the Brachah of עשרה עשרה

C

שואל אדם צרכיו

רבי אליעזר

שואל אדם צרכיו ואחר כך יתפלל

רבי יהושע

יתפלל ואח"כ ישאל צרכיו

חכמים

שואל אדם צרכיו בשומע תפלה

1 So, let's review ...

The Mishnah at the beginning of the Perek taught a מחלוקת ומחלוקת רבי יהודה וחכמים regarding

לפרוע מהן

Whether one may collect a debt from an עכו"ם during לפני אידיהן?

The תנא קמא holds

אסור...לפרוע מהן

One may not collect a debt from an עכו"ם;

However, רבי יהודה, holds

נפרעין מהן

מפני שמיצר הוא לו

One may collect a debt from an עכו"ם, because it upsets him.

The Gemara here cites a third opinion, that of

רבי יהושע בן קרחה

Who makes the following distinction:

מלוה בשטר

אין נפרעין מהן

מלוה על פה

נפרעין מהן

A Jew may not collect a documented loan, because as Rashi explains,

מפני ששמח הוא לאחר זמן

דכיון דנקט ישראל שטרא עילויה

כל שעתא מסתפי מיניה

This will eventually make the עכו"ם happy that he paid off his debt and there is concern for אזיל ומודה, because the עכו"ם is in constant fear of the Jew who holds a שטר against him. ®

However,

מלוה על פה

נפרעין מהן

A Jew may collect an undocumented loan, because

מפני שהוא כמציל מידם

He is retrieving his money for which he has no proof.

1

From the previous Mishnah...

לפרוע מהן

Whether one may collect a debt from an עכו"ם during לפני אידיהן?

רבי יהודה

נפרעין מהן

מפני שמיצר הוא לו

One may collect a debt from an עכו"ם, because it upsets him.

תנא קמא

אסור...לפרוע מהן

One may not collect a debt from an עכו"ם;

A third opinion...

רבי יהושע בן קרחה

Makes the following distinction:

מלוה על פה

נפרעין מהן

מלוה בשטר

אין נפרעין מהן

A Jew may not collect a documented loan,

because as Rashi explains,

מפני שמח הוא לאחר זמן

דכיון דנקט ישראל שטרא עילויה

כל שעתא מסתפי מיניה

This will eventually make the עכו"ם happy that he paid off his debt and there is concern for אזיל ומודה, because the עכו"ם is in constant fear of the Jew who holds a שטר against him.

However,

מלוה על פה נפרעין מהן

A Jew may collect an undocumented loan, because

מפני שהוא כמציל מידם

He is retrieving his money for which he has no proof.

2 Regarding this opinion, the Gemara relates; יתיב רב יוסף אחורי דרבי אבא קמיה דרב הונא רב was seated behind רבי אבא who was seated before רב הונא, and רב הונא stated; הלכתא כרבי יהושע בן קרחה והלכתא כרבי יהודה רבי יהודה is like רב יהושע בן קרחה and like רבי יהודה

הלכתא כרבי יהושע הא דאמון The Halachah follows רבי יהושע בן קרחה in his opinion regarding מלוה על פה נפרעין מהן

And והלכתא כרבי יהודה The Halachah follows רבי יהודה in his opinion in the following Braisa: הנותן צמר לצבע לצבוע לו אדום וצבעו שחור If a person asked the צבע to dye his wool red, but he dyed it black, or vice versa; רבי מאיר says נותן לו דמי צמרו The צבע keeps the wool and pays the owner only for the original value of the undyed wool, but not for its current improved value that it's now dyed. While רבי יהודה holds אם השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את השבח The צבע does not keep the wool; And the owner pays the צבע part of his fee, whichever is less; Either the cost of dyeing the wool; Or its current improved value;

2 יתיב רב יוסף אחורי דרבי אבא קמיה דרב הונא רבי אבא was seated behind רב יוסף who was seated before רב הונא, and רב הונא stated;

הלכתא כרבי יהושע בן קרחה והלכתא כרבי יהודה

The final ruling is like רב יהושע בן קרחה and like רבי יהודה

הלכתא כרבי יהושע

כא דאמון

The Halachah follows רבי יהושע בן קרחה in his opinion regarding

מלוה על פה נפרעין מהן

והלכתא כרבי יהודה

The Halachah follows רבי יהודה in his opinion in the following Braisa:

בריתא

הנותן צמר לצבע

לצבוע לו אדום וצבעו שחור

If a person asked the צבע to dye his wool red, but he dyed it black,

רבי מאיר

נותן לו דמי צמרו

The צבע keeps the wool and pays the owner only for the original value of the undyed wool, but not for its current improved value that it's now dyed.

רבי יהודה

ואם השבח יתר על היציאה ואת השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואת השבח

The צבע does not keep the wool; And the owner pays the צבע part of his fee, whichever is less; Either the cost of dyeing the wool; Or its current improved value;

3 And רב הונא said;
הלכתא כרבי יהודה

Upon which
אהדרינהו רב יוסף לאפיה
רב הונא turned his face, as an indication of his objection to
רב הונא's statement, as the Gemara explains:
רב יוסף agreed that it was necessary to state
הלכה כרבי יהושע בן קרחה
Because
ס"ד אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים
קא משמע לן הלכה כיחיד
רב הונא, Even though we generally rule like the majority,
רב יושע בן קרחה teaches us that in this case we rule like
the individual, against the majority.

However, רב יוסף held that it was not necessary to state
הלכה כרבי יהודה
Because as the Gemara explains, there is a כלל
מחלוקת ואח"כ סתם
הלכה כסתם
Wherever there is first a Machlokes in a Mishnah
followed by a סתם משנה, we rule as the סתם משנה.

3

And רב פנא said;

הלכתא כרבי יהודה

אהדרינהו רב יוסף לאפיה

רב יוסף turned his face,
as an indication of his objection to רב הונא's statement.

The Gemara explains:

רב יוסף agreed that it was necessary to state

הלכה כרבי יהושע בן קרחה

Because

ס"ד אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים
קא משמע לן הלכה כיחיד

Even though we generally rule like the majority,
רב הונא teaches us that in this case
we rule like רבי יהושע בן קרחה, against the majority.

However, רב יוסף held that
it was not necessary to state

הלכה כרבי יהודה

Because as the Gemara explains, there is a כלל

מחלוקת ואח"כ סתם

הלכה כסתם

Wherever there is first a Machlokes in a Mishnah
followed by a סתם משנה, we rule as the סתם משנה.

4

Our case is likewise a מחלוקת ואחר כך סתם
 The מחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה first appears in the Mishnah in מסכת בבא קמא, and then an anonymous Mishnah in מסכת בבא מציעא rules like רבי יהודה, by stating כל המשנה ידו על התחתונה

Nevertheless, הונא רב felt the need to state הלכה כרבי יהודה
 Because he holds that this כלל does not apply where the Machlokes and סתם משנה are in different Masechtos, because אין סדר למשנה
 The Mishnayos are not necessarily in a specific order, and perhaps vice versa, it is סתם ואח"כ מחלוקת
 The סתם followed by a Machlokes, in which אין הלכה כסתם

However, רב יוסף disagreed and felt that it was not necessary for הונא רב to state הלכה כרבי יהודה
 Because he holds כולה נזיקין חדא מסכתא היא
 All three Masechtos, בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא Are considered one Masechta; and therefore יש סדר למשנה
 The Mishnayos are in a specific order of אח"כ מחלוקת ואח"כ סתם, and הלכה כסתם; from which we already know הלכה כרבי יהודה

The Gemara goes on to mention three other rulings of רבי יהושע בן קרחה in which the final Halachah follows his opinion.
 =====

4

Our case is likewise a מחלוקת ואחר כך סתם

The מחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה first appears in the Mishnah in מסכת בבא קמא, and then an anonymous Mishnah in מסכת בבא מציעא rules like רבי יהודה, by stating

כל המשנה ידו על התחתונה

Nevertheless, הונא רב felt the need to state הלכה כרבי יהודה
 Because he holds that this כלל does not apply where the Machlokes and סתם משנה are in different Masechtos, because אין סדר למשנה
 The Mishnayos are not necessarily in a specific order, and perhaps vice versa, it is

סתם ואח"כ מחלוקת
 The סתם followed by a Machlokes, in which אין הלכה כסתם

However, רב יוסף felt that it was not necessary to state הלכה כרבי יהודה
 Because he holds כולה נזיקין חדא מסכתא היא
 All three Masechtos, בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא are considered one.

Therefore יש סדר למשנה
 The Mishnayos are in a specific order of אח"כ מחלוקת ואח"כ סתם, and הלכה כסתם; from which we already know הלכה כרבי יהודה

The Gemara goes on to mention three other rulings of רבי יהושע בן קרחה in which the final Halachah follows his opinion.

5 We proceed with the next Mishnah:
Zugt Di Mishnah
רבי ישמעאל אומר
שלשה לפנייהם ושלשה לאחרייהם
אסור
One may not have dealings with an עכו"ם, three days before and three days after each holiday.
While the חכמים say
לפני אידיהן אסור
לאחר אידיהן מותר
Only the days before the holiday are forbidden, but the days after the holiday are permitted.

The Gemara asks
חכמים היינו תנא קמא
The חכמים in this Mishnah are the same opinion as the תנא קמא in the first Mishnah that says
'לפני אידיהן וכו'
אסור לשאת ולתת עמהם
Which implies however
לאחר אידיהן מותר

5 **משנה**
רבי ישמעאל אומר
שלשה לפנייהם
ושלשה לאחרייהם
אסור
אסור
Only the days before the holiday are forbidden, but the days after the holiday are permitted.
One may not have dealings with an עכו"ם, three days before and three days after each holiday.

?
חכמים היינו תנא קמא

The חכמים in this Mishnah are the same opinion as the תנא קמא in the first Mishnah that says

לפני אידיהן וכו'
אסור לשאת ולתת עמהם
Which implies however
לאחר אידיהן מותר

6 The Gemara offers four distinctions between the תנא קמא and the חכמים:
1.
הן בלא אידיהן
איכא בינייהו
They disagree in whether the שלשה ימים include the holiday, and the Issur starts two days before, OR the שלשה ימים are besides the holiday, and the Issur starts three days before.
תנא קמא סבר
הן בלא אידיהן
Because he mentions ימים שלשה

ורבנן בתראי
סברי הן ואידיהן
Because they do not mention ימים שלשה

2.
OR
נשא ונתן
איכא בינייהו
They disagree where a Jew did buy or sell to an עכו"ם, whether the proceeds become forbidden:
תנא קמא סבר
נשא ונתן מותר
Because he stated לשאת ולתת, "One may not...." which implies only לכתיחלה;
ורבנן בתראי סברי
נשא ונתן אסור
Because they state אסור without specifying, which implies that the proceeds are אסור as well.

6 **1**
הן בלא אידיהן
איכא בינייהו
They disagree whether the שלשה ימים include the holiday, and the Issur starts two days before, or the שלשה ימים are besides the holiday, and the Issur starts three days before.

ורבנן בתראי
סברי הן ואידיהן
Because they do not mention שלשה ימים.
תנא קמא סבר
הן בלא אידיהן
Because he mentions שלשה ימים

2
נשא ונתן
איכא בינייהו
They disagree where a Jew did buy or sell to an עכו"ם, whether the proceeds become forbidden:

ורבנן בתראי סברי
נשא ונתן אסור
Because they state אסור without specifying, which implies that the proceeds are אסור as well.
תנא קמא סבר
נשא ונתן מותר
Because he stated לשאת ולתת, "One may not...." which implies only לכתיחלה

7

3.
OR
דשמואל
איכא בנייהו
They disagree in שמואל's Halachah of
בגולה אין אסור אלא יום אידם
Outside Eretz Yisroel the Issur applies only on the actual
holiday but not לפני אידיהן, because as Rashi explains,
אין העכו"ם אדוקין כל כך בעבודת כוכבים
The עכו"ם of חוץ לארץ are not as attached to their עבודה זרה.
And
ועוד דמסתפינן מינייהו
The Jews of חוץ לארץ have more fear of the עכו"ם. ®

תנא קמא
אית ליה דשמואל
רבנן בתראי
לית להו דשמואל
Because
סתם תנא בתרא לטפויי אתא
The second תנא usually adds to the first תנא.

4.
OR
דנחום המדי
איכא בנייהו
They disagree in נחום המדי's Halachah of
אינו אסור אלא יום אחד
לפני אידיהן
The Issur begins only ONE day before the holiday.
תנא קמא
לית ליה דנחום המדי
Because he mentions שלשה ימים
ורבנן בתראי
אית להו דנחום המדי
Because they do not mention שלשה ימים
=====

7

3

דשמואל איכא בנייהו

*They disagree in שמואל's Halachah of
בגולה אין אסור אלא יום אידם
Outside Eretz Yisroel the Issur applies only
on the actual holiday but not לפני אידיהן,*

because as Rashi explains,

*אין העכו"ם אדוקין כל כך בעבודת כוכבים
The עכו"ם of חוץ לארץ are not as attached to their עבודה זרה.*

ועוד דמסתפינן מינייהו

The Jews of חוץ לארץ have more fear of the עכו"ם.

רבנן בתראי *תנא קמא*
לית להו דשמואל אית ליה דשמואל

Because

סתם תנא בתרא לטפויי אתא
The second תנא usually adds to the first תנא.

4

דנחום המדי איכא בנייהו

*They disagree in נחום המדי's Halachah of
אינו אסור אלא יום אחד
לפני אידיהן*

The Issur begins only ONE day before the holiday.

ורבנן בתראי

אית להו

דנחום המדי

*Because they do not
mention שלשה ימים.*

תנא קמא

לית ליה

דנחום המדי

*Because he mentions
שלשה ימים*

8 The Gemara proceeds with three Halachos of נחום המדי in which the חכמים said to him

נשתקע הדבר ולא נאמר

This matter shall be forgotten and not repeated.

1.

The previously mentioned statement of נחום המדי

אינו אסור

אלא יום אחד לפני אידיהן

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And the Issur starts three days before the holiday.

2.

The Braisa in which נחום המדי says

מוכרין להן

סוס זכר וזקן במלחמה

Although the רבנן initiated that a Jew is forbidden to sell

large animals to עכו"ם, however during wartime a Jew

may sell an old male horse, because as Rashi explains

מילתא דלא שכיחא הוא

לא גזור רבנן

This is not common.

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And even during wartime one may not sell any horse to

עכו"ם.

3.

The Braisa in which נחום המדי says

(ed note - pronounced HaSheves)

השבת מתעשר

זרע וירק וזירין

One must separate מעשר from dill regardless in what stage

it was picked, because as Rashi explains

דאורחיה למכליה

People eat it in all its stages.

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And one separates מעשר from dill only if it was picked in

its final stage of זרע.

And the Gemara mentions

נחום המדי אומר

שואל אדם צרכיו בשומע תפלה

A person may ask for his personal needs during שמונה

עשרה in the Brachah of תפלה.

8

Three Halachos of נחום המדי in which the חכמים said to him

נשתקע הדבר ולא נאמר

This matter shall be forgotten and not repeated.

1

The previously mentioned statement of נחום המדי

אינו אסור

אלא יום אחד לפני אידיהן

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And the Issur starts three days before the holiday.

2

נחום המדי

מוכרין להן

סוס זכר וזקן במלחמה

Although the רבנן initiated that a Jew is forbidden to sell large animals to עכו"ם,

however during wartime a Jew may sell an old male horse,

because as Rashi explains

מילתא דלא שכיחא הוא

לא גזור רבנן

This is not common.

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And even during wartime

one may not sell any horse to עכו"ם.

3

נחום המדי

השבת מתעשר

זרע וירק וזירין

One must separate מעשר from dill regardless in what stage it was picked,

because as Rashi explains

דאורחיה למכליה

People eat it in all its stages.

אמרו לו

נשתקע הדבר ולא נאמר

And one separates מעשר from dill only if it was picked in its final stage of זרע.

9 The Gemara concludes that this is actually a Machlokes רבי אליעזר says שואל אדם צרכיו ואחר כך יתפלל A person should first ask for his personal needs, and then Daven שמונה עשרה.

9 *A fourth statement of רמב"ם נחום פאדי in which the חסידים do agree with him:*

4

נחום פאדי אומר

שואל אדם צרכיו בשומע תפלה

A person may ask for his personal needs during תפלה שמונה עשרה in the Brachah of תפלה.

10 While רבי יהושע says vice versa; יתפלל ואח"כ ישאל צרכיו
A person should first Daven עשרה and then ask for his personal needs

However, both agree that one may not mention his personal needs during עשרה.

While the חכמים disagree with both and say לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא שואל אדם צרכיו בשומע תפלה
A person may ask for his personal needs during עשרה in the Brachah of תפלה

And רב adds אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע תפלה אבל אם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה אומר
A person may also ask for his personal needs at the end of the corresponding Brachah; such as אם יש לו חולה בתוך ביתו אומר בברכת חולים ואם צריך לפרנסה אומר בברכת השנים

And רבי יהושע בן לוי adds אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע תפלה אבל אם בא לומר אחר תפלתו אפילו כסדר יוה"כ אומר
During עשרה one must minimize in his personal needs, but after עשרה one may elaborate on his personal needs even to the length of יום כיפור of Davening.

10

The Gemara concludes that this is actually a Machlokes

<p>רבי יוחנן יתפלל ואח"כ ישאל צרכיו</p> <p><i>A person should first Daven עשרה and then ask for his personal needs.</i></p>	<p>רבי אייבון שואל אדם צרכיו ואחר כך יתפלל</p> <p><i>A person should first ask for his personal needs, and then Daven עשרה.</i></p>
--	--

However, both agree that one may not mention his personal needs during עשרה.

While the חכמים disagree with both and say
לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא שואל אדם צרכיו בשומע תפלה
שמונה אומר בשומע תפלה עשרה

And רב adds
אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע תפלה אבל אם בא לומר בסוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה אומר
שמונה אומר בשומע תפלה עשרה

And רבי יהושע בן לוי adds
אע"פ שאמרו שואל אדם צרכיו בשומע תפלה אבל אם בא לומר אחר תפלתו אפילו כסדר יוה"כ אומר
שמונה אומר בשומע תפלה עשרה